Časopis čs. houbařů

MYKOLOGICKÝ SBORNÍK

ODBORNÝ LIST ČS. MYKOLOGICKÉ SPOLEČNOSTI V PRAZE
ACTA SOCIETATIS MYCOLOGICAE ČECHOSLOVENICAE
Ročník XXXIV. — Rok 1957—58 — 10 čísel — 3 sešity.

Foto: Balcárek

Založil r. 1919 Dr. F. Smotlacha.

Vydává Československá mykologická společnost. Redigují: RNDr. Jiří Hlaváček (vedoucí redaktor), RNDr Miroslav Pulchart, Vlastimil Kedyk, Ing. Miroslav Smotlacha a Dr. Robert Vávra

OBSAH

Karel Adámek: Počátky průmyslového zmrazování hub v ČSR (78).

Adámek, Preininger — Smotlacha: Zmrazené potraviny a jejich použití v kuchyni — recepty na houbová jídla (76, 77).

Konst. Balabanov (Sofia) — Zmrazování hub (70—71).

J. Balcárek: V čem jsme pozadu ve výrobě žampionů (16—19 obr. 4, 5, 6).
Hříčka přírody při umělém pěstování žampionů (17).

Dr. J. A. Běloručev (Kaluga, SSSR): Metoda zjišťování jedovatých hub při rozboru hub zakvašených v soli (22, 23).

Ed. Borovský: Vzpomínáme (29), obr. 9 (29).
Z činnosti kroužku houbařů při Závodním klubu ROH Avia - Letňany (31—2). Možnosti práce houbařských kroužků při Závodních klubech ROH (158, 159). 1. Proč mají některé hřiby sítku (67, 68) obr. 21 (67). 2. Neobvyklé stanoviště hnojníku třpytivého (58, 69). 3. Některé poznatky o růstu smrží na jaře 1957 (121—123).

Bojan Brzakov: Užitečnost hub (134—136).

A. Březinová: Houbové lívanečky (82).

Ant. Čábera: Vzpomínky na r. 1957 (132, 133). Holubinky na Humpolecku (9—12), obr. 2, (11).

Václav Červený: Opět těžký případ otravy houbami (26).

Dr. Václav Dušánek: Šetření případu hromadné otravy houbami (86).

Jos. Fiala: Zpráva o čechratce podvinuté (82).

Dr. Ladislav Hanuš: Mykologický průzkum Doubravky (13, 14) obr. 3 (13). Rok 1957 — rok václavek (15). Houby v mraveništích (86, 90). Lesní jahody (91, 92). Borůvky: (152, 153).
Výskyt hub na určitých místech (129, 130).

Albín Havel: Zpráva z mykologické stanice v Labuti (okr. Tachov) (31).

Stanislav Havelka: Další známky s portréty hub (155).

Fr. Helmer, Beroun: Čirůvka nahá (21).

Dr. Jiří Hlaváček: Padlí růžové — Sphaerotheca pannosa (Waltr Lév) (24, 25) obr. 7. (25) Leccinum aurantiacum S. F. Gray var. sanguinescens (Velenovský comb. n. kozák, křemenáč krvavějící (59) obr. 18. (61). Hojný výskyt rovetky pýchavkovité, Nyctalis asterophora Fr. v Klánovicích u Prahy 125, obr. 36 a 37 (126).

Dr. J. Hlaváček a J. Chmelíček: Určování hřibovitých (36—50), obr. 11 (37), obr. 12 (43), obr. 13 (47). Určování hřibovitých II. (116—120), obr. 34 (120).

Dr. Zdeňka Hlaváčková: Z historie otrav námelem (82—85).

Jos. Chmelíček: Otrava muchomůrkou pantherovou (25, 26), obr. 8 (26). Jarní houby lupenaté (97—115), obr. 26 (97) obr. 27 (103), obr. 28 (104), obr. 29 (105), obr. 30 (106), obr. 31 (107), obr. 32 (112), obr. 33 (114), obr. 34 (120).

Václav Chmelík: Ze zprávy: Smrže špičaté a obecné (127, 128). Dopis z Jaroměře (32).

MUDr. Jiří Janovský: Otrava houbami v srpnu 1957 (143, 144).

Ing. M. Jenko: O hlenkách, Myscomocophyta (34—36). Rozbor hub (144).

B. Kahler: Zmrzlá čirůvka plavohnědá, Trich. flavobrunneum (78).

V. Kedyk, B. P. Vasilkov: Zužitkování čerstvých hub (80, 81).

Miroslav Kohout: Houby v Liberecké tržnici (21). Zpráva a dotaz o čirůvce fialové (82). Volský jazyk (89).

Miloš Klouček: Mé zkušenosti s pečárkami (140, 141).

Jos. Kozlík: Pozdní růst smrží u kolejí dráhy (124, 125), obr. 35 (121).

K povšimnutí zdravotnickým orgánům národních výborů (ref. Karel Štěpán, Brno, J. Kohoutová, Ing. Mir. Smotlacha) (141).

Vladimír Krabovský: Houbové recepty (141, 142).

Jaromír Kulhánek: Houby na pionýrském táboře (88).

Ing. J. Kunc: Zajímavost z výstavy hub r. 1956 v Malostranské besedě (15, 16). Tylopilus fellenus (Buhl. Karsten — podhřib žlučový, hřib hořký (15), obr. příl.

Jaroslav Kupka: Zimní nálezy (88).

Ing. Rud. Kuželka: Filip Max Opiz a jeho dílo (54, 55).

Vlastimil Líkař: Březnovka (128).

V. Nepokoj: Kalendář hub, jak jej zaznamenala odbočka mykologické společnosti v Jabloném n. Orl. v r. 1957, (133, 134).

V. Melzer: Pořadí růstu tří hub (8—9), obr. 1 (obálka).

Norbert Miniberger: Z dopisu (146).

Jaro Miškovský: Svolinského známky s motivem hub na obzoru (80, 91), obr. 24 (90). Houby v umělecké plastice (28, 29). Heinrich Heine o lanýžích (154, 155). Památce Milady Dvořákové (156, 157) obr. 44 (157).

Ant. Mothejzík: Z činnosti vinohradské odbočky (32).

Milada Nedbalová: Několik receptů (20, 21).

Ak. prof. Dr. Bohumil Němec: Neviditelný svět (1—2).

Václav Novák: Albín třepenitky vlahomilné (Hypholoma hydrophilum Bull. (15).
Pýchavka obrovská (Lycoperdon giganteum. Bat. (15).
Houby — lesy — zotavená (94).
Sever a jih (132).
Za jakých podmínek a za jaké ceny smějí sběrači hub prodávat houby přímo spotřebiteli (79, 80).
Milá návštěva z Bulharska (153, 154).

Václav Paráček: Zpráva z Hradce Král. (160).

Miroslav Pavlát: Sbírky a konservace hub za pomoci umělé mumifikace (155).

Václav Plný: Divocí vepři na havelkách (151) obr. 43. Dopis — Králíky (32).

Jaroslav Podobský: Bedla odřená (88, 89) sluka svraskalá.

Jan Poláček: Život možná na vlásku (145). Naše houbařská skřínka (159, 160).

Fr. Probošt: Hřib satan v okolí Třebechovic p. Or. (66).
Fr. Procházka: Zpráva z mykologické zahrady Dačice (131).
Viktor Procházka: O vůni a chuti hub (53, 54).
MUDr. B. Protivenský: Otrava houbami (145, 146).
Dr. M. J. Pulec: Houby u starých Slovanů (27—28). Smrž v městském znaku (146—47), obr. 41 (147). Město věží a smrží (148, 149) obr. 42 (149).
Dr. Miroslav Pulchart: Vegetabilní drogy houbového původu (50—52).
Referentské zprávy a dopisy
Čtenář z Let.: Poslední sešit (32). Bohuslav Ježek: Jemnice (32). Ot. Frank, Plzeň (32). A. Albertýn, Hostomice p. Brdy (32). Josef Míšák: V dopise o hřibu sadním (B. pulverulentus Opat. (62). Antonín Beránek: Ryzec hnědý a bedla červenající (69). B. Hamplová: Hřib hnědý a strakoš (69). Břetislav Polák: Výčet hub v lesích u Rožďalovic (69). J. Schůt: Čirůvka stříbrošedá a strmělka přehrnutá (69). Dr. J. Štěpánek: Čirůvky (69). M. Vlková, V. Veselí — Nadbytek závojenky olovové (69).
Dr. B. Rejha: Dodatek k článku o konservování hub (78, 79).
Jindřich Sezima: Je Fistulina hepalica výlučně parasit? (68).
Dr. Fr. Smotlacha: citát z Atlasu hub (21).
citát z Jedovatých hub (23).
citát: Otravy houbami a jak jim předejíti (23), obr. 39 (131), poznámka (139), (Atlas hub)
Odkud pochází proměnlivost smrží (Atlas hub). (120, 121).
Boletus satanas Lenz (67) z Monografie českých hub hřibovitých.
Zimní houby (71, 72).
Ing. Mir. Smotlacha: Zmrazování hub v ČSR (72 až 76), obr. 22 (73).
Otravy houbami (27).
J. Srb: Zvláštní naleziště májovek (126, 127). Léčení otrav houbami narkosou (142).
Sava Stančev: (Bulharsko.) Nová kniha (154).
Dr. M. Staněk: Pěstování žampionů (137—140), obr. 40 (137).
Ant. Šabata: Muchomůrka růžová (Am. rubescens) (150).
Ing. F. Šafr: Houby jako hnojivo (20).
Dr. Zdeněk Šeda: Penízovka smrková (Col. conigena Pers) v jeskyních Mor. Krasu) (64—65), obr. 20 (65).
Dr. Ján Šedivý: (Bratislava): Čírovka krokodília (Trich. caligatum) (Viv.) Ricken (66). Niečo pre kuchyňu (124). Niektoré pozorovania o raste hub v okolí Bratislavy r. 1955 (131, 132)
A. J. Šimr: Leninova beseda s houbařem (28).
Jan Štefl: K úpravě hub (140).
Karel Švidroch: Dotaz (hřib nachovýtrusový) (16).
Jar. Tušla: Příspěvek k šíření znalosti hub školou. Vycházky (86, 87), (91). Vychovávejme děti i dospělé k šetření krás naší přírody (149, 150).
Ústředí Čs. M. S. Oznámení přednášek (95) v technice a na Vinohradech (Mothejzík) (96). Odbočky, kroužky a referenti naší společnosti v ČSR (96). Výstavní skříňka (96). Valná hromada (96). Pražská výstava hub r. 1957 (30—31) Pravidelné pondělní přednášky Čs. M. S. (31) Ústřední houbařská poradna (31). Nedělní vycházky za houbami (31).
Dr. Robert Vávra: Ivan Sečanov
Jak rostou smrže (128), obr. 38 (129)
Mudr. Jaroslav Veselský: Skupinový klíč k určení větších hub dle zevních znaků (2—8). Ekologická studie o šupinovce zlatozávojné (Phol. aurivella (Batsch) (Quélet.) (55—59), obr. 14 (56), obr. 15 (57), obr. 16 (58), obr. 17 (59).
Jan Wenzel: Jak na to (151).
Výbor Čs. M. S. a redakce M. Sb.: 85 let akad. Boh. Němce (33), obr. 10 (33).
Jaroslav Zima: Nález tloustnice kulovité (Sarcosoma globosum) (14).
Zprávy referentů: Jos. Friedl, Světlá u Bruntálu (96).
Karel Štěpán, Brno (96).
Zpráva z Uničova (Jaroslav Kupka) (30).
Zpráva z Olomouce (Dr. Boh. Šula) (30).
Zpráva z Hradce Král.
Ammer Kornel — Chriastel Štefan: Informacia Mykologickej odbočky při n. p. Presná mechanika, St. Turá, Slovensko, o činnosti v uplynulom roku 1957 a o pláne pre rok 1958.
Josef Zugar: Dopis z Karviné r. 1957 (156).
Ing. Milan Zvara, Bardejov: 96 hríbkov na jednom mieste (81, 82), obr. 23 (81).

Seznam vyobrazení

Obálky: Hřib panenský (přívěskatý) B. appendiculatus Fr. Foto Dr. Jiří Hlaváček. Holubinka nazelenalá — Rus. virescens Fries. Foto A. Hollegha-. Holubinka nazelenalá — Rus. virescens Fries.

Obrazové přílohy:
Lošák (vousatec) ježatý (hlava medvědí) Hericium cirhatum (Pers.) Nikol. Foto archiv. Pečárka zahradní, Agaricus hortensis. (Lge) Pil. Hřib purpurový (B. purpureus Fr.) Hřib žlučový (hořký) Tylopilus felleus (Fr.) Karst. Smrž špičatá Morchelle conica Pers. Smrž podneslá či rýhonohá, Morchella hybrida Sow. Hnojenka (hník) nasetá, Psathyrella (Coprinus) disseminata Fr.
Šupinovka zhoubná (Phol. destruens Brond. Quel. Holubinka celokrajná — Rus. integra Fr. Hřibník sinný (modračka) Gyroporus cyanescens (Fr) Quel. Holubinka nazelenalá R. virescens (Schaeff.) Fr.

Číslované obr.
1. Diagram růstu tří druhů hub. 2. Holubinka černající. Rus. nigricans Fr. (Nakr. Ing. L. Hlaváček). 3. Zajímavý příklad růstu hřibu hnědého Bol. badius Fr. 4. Vzácné dvojče žampionu foto J. Balcárek. 5. Rodinka žampionů na poschodí — foto J. Balcárek. 6. Jiné podivuhodné dvojče — foto J. Balcárek. 7. Padlí růžové — Sphaerotheca pannosa (Waltr Lév.) Foto M. Novák. 8. Muchomůrka pantherová (Am. pantherina Fr.) 9. Dr. F. Smotlacha — Foto: Kubát—Dostál. Podobizna pres. Ant. Novotného. 10. Foto Dr. B. Němec (33). 11. Boletus amarus Fr. Hřib podezřelý — sbíral a foto Dr. J. Hlaváček (37). 12. Leccium (B. scabrum Gray) — Kozák březový. Sbíral a foto Dr. J. Hlaváček (43). 13. Kozák habrový Leccinum (B. rugosum Fr.) Kreslil Ing. Miroslav Smotlacha (47). 14. Bříza napadená šupinovkou zlatozávojovou. Sbíral Mudr. J. Veselský. Foto VŽKG (56). 15. Detail plodnic šupinovky zlatozávojné. Foto VŽKG (57). 16. Trs plodnic šupinovky zlatozávojné. Foto VŽKG (58). 17. Týž trs jako na obr. 16 po týdnu. Foto VŽKG (59). 18. Kozák křemenáč krvavějící — Leccinum aurantiacum Gray, var. sanguinescens (Vel.) Sbíral Jos. Malý. Kreslil J. Spálený (61). 19. Kozák — křemenáč Leccium

aurantiacum Gray. Kreslil Ing. M. Smotlacha (63). 20. — 1. Plodnice Collybia conigena Pers — 2. plodnice z ponoru v Plánivkách — 3. plodnice z jeskyně Marianské. Sbíral a kreslil Dr. Zdeněk Šeda (65). 21. Hřib dubový B. edulis Fr. Foto E. Borovský (67). 22. Zmrazené lišky. Foto Ing. Hájek — Ing. Smotlacha (73). 23. 96 hřibů na jednom místě (nalezl a foto Ing. M. Zvara). 24. Zd. Dvořák: Červenec (90). 25. Ant. Zápotocký houbařem (93). 26. Naše nejvýznačnější jedlé jarní houby (97). Ing. Smotlacha. 27. Flammulina (Collybia velutipes) (Curt ex Fr.) Singer — penízovka sametonohá — kreslila Milada Dvořáková (103). 28. Penízovka ocasatá — Mucidula (Collybia) radicata (Fr. Burs) (104). 29. Penízovka vřetenonohá Collybia fusipes Fr. Nakreslil A. Hons (105). 30. Penízovka dlouhonohá. Xerula longipes Quel. Mrl. (106). 31. Špička travní (obecná) Marasmius oreades Fr. Kresl. Ing. M. Smotlacha. 32. Agrocybe (Phol.) praecox Fr., Fayod-Šupinovka raná (Přehled hub 112). 33. Agaricus arvensis Fr. Pečárka ovčí, fot. Ing. Rozehnal (114). 34. Xerocomus (Boletus badius Fr. Quel.) — hřib hnědý (120). 35. Tři druhy smrží sbíraných v železničním příkopu — kreslila Milada Dvořáková (pražská, špičatá, tlustonohá). 36., 37. Nyctalis asterophora Fr. — rovetka pýchavkovitá (foto J. Hlaváček 126). 38. Morchella hybrida Sow. smrž podneslá či rýhonohá, foto Ing. Kunc (129). 39. Gyromitra gigas Krbhz. Uchač obrovský a drobná smrž obecná (131). 40. Žampionové záhony v n. p. Svit-Gottwaldov, foto dr. M. Staněk (137). 41. Otisk pečeti města Smržovky s vyobrazením smrže (147). 42. Baretová (forma smrže pražské — Morchella pragensis — foto J. Hlaváček (149). 43. Tremelodon gelatinosus Pers. rosolozub huspenitý, foto Pivečka (151). 44. Milada Dvořáková (1888—1956), členka čest. výb. ČSM, kreslířka hub (157).